

Egy másik fontos kérdés sürgős megvalósításának szükségességét is bátor vagyok ajánlani, és pedig *egy központi anyagszertár, ezzel kapcsolatban egy központi ipari javító műhely létesítését.* A központi anyagszertár kezelése alá kellene utalni minden néven nevezendő városi szükséglet beszerzését, megőrzését, raktározását, kezelését, kiszolgáltatását. Főszámvetői működésénél azon meggyőződésre jutottam, hogy a városi vagyon célszerű kezelése és megvédése indokából feltétlenül szükséges a fent jelzett intézmény megvalósítása, annak egy szakhivatal kezébe való csoportosítása, mert a mai rendszer mellett *igen sok anyag veszendőbe megy azért, mivel az egyik-másik intézménynél beraktározott anyag létezéséről egy központi szervnek tudomása nincs.* Ezen anyagszertár kezelése alá utalnám a városi tüzelőszerek, városi üzemek anyagainak kezelését, a városi nyomatványok beszerzését, rendezését és raktározását, a városi írószereket, egyszóval, mindezt azt fent is jeleztem, lehetőleg minden néven nevezendő városi szükséglet beszerzését. Nem kell bővebben indokolnom, hogy ezzel kapcsolatban egy ipari javító műhely beszerzését mely körülmény indokolja, mert világos, hogy egy központi anyagszertárral kapcsolatban a városi vagyon célszerű felhasználását csak akkor biztosítjuk, ha az anyagszertárba raktározandó már használt anyagok, gazdaságos felhasználását, ipari átalakítását az anyagszertár teljesítheti, melynek hivatása lenne a számvetőség felügyelete mellett a városi anyagok leggazdaságosabb kezelése.

Ezredkápolna a fronton.

— A Délmagyarország munkatársától. —

Az ideai havibuesura akaratlanul is elvetődtem és különös figyelemmel kísértem a nép ájtatosságát. A felületes szemlélő bizonyára azt állapította meg, hogy nincs már olyan hitbuzgóság, mint volt régen. Én azonban, aki csak rövid szabadságon vagyok itt-hon a haretérről, tudom, hogy sokan, nagyon sokan vannak a lövészárokból a *fekete Mária* zárandokai közül és akik ott vannak, azok százszor-ezerszer hitbuzgóbbak, mint az ideai havibuesun résztvevők.

Mikor ezredünk végigküzdötte az erdélyi harcokat és aztán a hatalmas romániai offenzívát, januárban végre megállapodtunk és kezdődött a rettenetes munka: az állások kiépítése a legkegyetlenebb időjárásban és esontkemény talajban. Kiváló ezredparancsnokom azt kérdezte tőlem, hogy mióta nincs az ezrednek tábori lelkésze?

— Mult év július óta — válaszoltam.

— Még ma táviratozunk a honvédelmi minisztériumnak, hogy küldjön lelkészt, mert tovább nem nélkülözhető.

Első pillanatra megütődtem az intézkedés fölött és aztán lestem a távirat eredményét. Hamarosan megérkezett az értesítés, hogy N. N. tábori lelkész bevonul az ezredhez. Ezredparancsnokom azonban nem várt a megérkezéséig, hanem addig is misét tartott meghívott idegen lelkészekkel. Először a falu görög keleti templomában, később, amint kitavaszkodott, a szabadban történt az istentisztelet. Amint bevonult a tábori lelkészünk ezredparancsnokom naponta folytatott vele eszmecserét, hogy miképpen lehetne ünnepélyesebb misét tartani. Hamarosan gyönyörű fakápolna épült. Mindenki, aki a romániai hadjárat alkalmával értékesebb, gazdátlan szőnyegre akadt, lelkes örömmel ajánlotta fel a kápolna feldíszítésére. Aki pedig a festéshez értett, legjobb tudásához mérten tábori eszközökkel alkotott művészi freskókat.

De tudvalevőleg a misén magasztos ér-

zést leggyakrabban a szent énekek keltene. Tehát énekkar is alakult. Az ezredtörzs legénységi szakácsa Németországban színházi karmester. Valahogyan előteremtett egy hegedűt s mikor elkészült az ebédkiosztással, délután összegyűltek az énekkar tagjai és a vacsora készítéséig folyt a tanulás. Hogy kik voltak a tagok? kocsisok, szabók, telefonisták, irnokok, málhásállatvezetők, szóval olyanok, akik naponta tanulhattak és amellől elvégezték rendes foglalkozásukat is. Hazulról hamarosan a hangjegyek tömege érkezett.

És a misék vasárnapról-vasárnapra szebbek voltak. A papunk beszédjét áhitattal hallgattuk, de csak akkor, ha isteni ígéket hirdetett. Előfordult az is hogy felsőbb sugalmazásra katonai mulasztásokról emlékezett meg dorgálól. Ilyenkor érezhető volt, hogy a népfölkelők lelke mintha beburkolózna, hogy ne hallja a nem odavaló szavakat. Az énekkar pedig már annyira fejlődött, hogy sokan megfellekedtek az imádságról és az ég felé szárnyaló szent éneket hallgattak megindult lélekkel.

Időközben az ezred más helyre költözött. És esodák esodája, a legközelebbi vasárnapon a velünk átköltözött fakápolna ismét összehitta a hiveit valláskülömbökre való tekintet nélkül. Az egész tartalékban lévő legénység megjelent. Sőt eljöttek később az idegen esapathoz tartozók is, mert a kápolna szépségének és énekkarunk kiválóságának híre még a szomszéd lövészárokhatarba is elterjedt.

Egyszer aztán nem a mi papunk, hanem a dandaré prédikált, mert bizony már valószínű dandár jelent meg az ezred istentiszteletén. És mi történt? A dandár lelkésze nem ismerte ezredünk legénységének gondos kézzel ápolott hitvallását és a prédikációjában a hazai és a fronton lévő élet bajairól kezdett beszélni egészen pörére vetkeztetve az igazságot. Mintha villám cikázott volna végig a lelkeken, a népfölkelők eleinte morogtak, később meg már hangosan zúgolódtak. Hirtelen tehát szörnyűséges fegyelmetlenség támadt, holott ezredparancsnokom azért kért annak idején tábori lelkészt, hogy az emberek lelkében az erkölcsi érzést és a hitvallást megőrizze és fokozza, amiáltal a fegyelem is tökéletesedik, amely nélkül minden munka és fáradozás hiábavaló. Elgondolható, hogy most milyen kinosan érintette ez az esemény.

Azóta se misézik nálunk más, mint az ezred tábori lelkésze. A kápolna pedig egyre szépül. Patyolatfehér az oltár, a miseruhák és egyéb szertartási eszközök pedig aranyo-

san tündökölnék. Nemrég küldte őket a győri püspök.

És a katonák áhitattal sietnek minden misére, mintha a fekete Mária hívna őket.

Homo.

Három évi háboru Oroszországgal.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Három esztendeje mult már, hogy a ránk kényszerített hadüzenet Szerbiának eloldotta láncairól a világháborút. A hivatalos Oroszország, amely oltalmazó kezét Szerbia fölé terjesztette, volt a monarchia ellen irányuló összes mesterkedések lelke. Akarta és régóta előkészítette ezt a háborút, hogy letiporjon bennüket. De másképp történt, egészen másképp, mint az akkori orosz hatalmasok elképzelték.

A hadművelleti helyzet a háboru kezdetén az osztrák-magyar haderőket északon az elé a feladat elé állította, hogy a hatalmas tulerőben levő orosz hadseregeket megtámadják, ezzel magukra vonják és lekössék, nehogy az oroszok támadóan vonulhassanak Németország ellen, miután a szövetséges német hadsereg főereje először a nyugati hadszíntéren volt lekötve. Ezt a feladatot a cs. és kir. hadseregek tökéletesen megoldották. A hadjárat bevezető harcaiban, augusztus végétől szeptember közepéig két-háromszoros tulerővel álltunk szemben, de iniciatív előretöréseinkkel úgy össze-vissza ziláltuk és olyan veszteségeket okoztunk neki, hogy — mint a következmények mutatták — hetekig tartott, a mig összeszedte magát.

Az ellenség szeptember végén főerejét Porosz-Szilézia ellen való előretörésre kezdte készílni helyezni, de Hindenburg és Dankl október elején megindult offenzívája veszteségteljes harcokba bonyolította Orosz-Lengyelországban, a Visztulától nyugatra és ezzel tervezett előretörését érzékeny módon megzavarták. Középgaliciában pedig az osztrák-magyar főerők offenzívája Przemysl ostromának megszüntetésére és a Sanon át való visszavonulásra kényszerítette. Még a San mentén, majd Chyrov és Stary-Sambor területén csaknem három hétig tartó csata tombolt, az oroszok a Visztulánál öt hadseregnyi hatalmas rohamesortot vontak össze, úgy, hogy Hindenburg és Dankl hadseregei kénytelenek voltak kitérni nyugat felé, hogy Lengyelország nyugati határán kedvezőbb feltételek mellett, a Chyrovnál győzelmes 2. hadsereg zömével megerősödve vehessék fel újra a harcot. A tizenkét napos krakói csata megállította az orosz tulerő további előnyomulását Porosz-Szilézia ellen. Az ellenség, amelynek északi szárnyát a németek a Lodzi esatában visszavetették és keményen szorongatták, déli szárnyát az osztrák-magyar csapatok a limanova-lapanovi esatában a Visztulától délre megverték és a Boroevics-hadsereg a Kárpátok felől oldalt fenyegette, december közepén kénytelen volt egész nyugatgaliciái és lengyelországi arevonalan megkezdeni a hátrálást.

Ausztria-Magyarország hadai, kitűnően vezetett vitéz esapatai, a kedvezőtlen viszonyok dacára keresztül küzdötték magukat, érzékeny gyengülésig forgácsolva az orosz hadsereget, időrabló hadműveletekre és el-

A nők választójoga

egyhangulag a

DIANA

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a nő szépség egyedüli biztosítéka.

Próbadozoz kor. 1 — Nagy doboz „ 2.50 Mindenütt kapható!